

Öğretmen Adaylarının Genel İnternet Özyeterlik Algıları (Fırat Üniversitesi Örneği)

Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ¹, Pınar ERTEN²

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının genel internet özyeterliklerine ilişkin algılarının cinsiyet, öğrenim gördükleri fakülte, internete bağlanma süresi ve bağlanma yerlerine göre değişip değişmediğini belirlemektir. Araştırmanın evrenini Fırat Üniversitesi Fen, Eğitim ve İnsani-Sosyal Bilimler Fakültelerinde öğrenim gören son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemeye 661 öğretmen adayı dâhil edilmiştir. Araştırmada 25 maddelik beşli Likert tipi bir ölçek geliştirilmiş ve kullanılmıştır. Verilerin analizinde yüzde, frekans, madde test korelasyonu, aritmetik ortalama, bağımsız gruplar t-testi, tek yönlü varyans analizi, LSD, KWH ve MWU testleri kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının cinsiyet, öğrenim gördükleri fakülte, haftalık bağlanma süresi ve internete bağlanma yeri değişkenine göre görüşlerinin farklılaştığı belirlenmiştir. Erkek öğretmen adaylarının genel internet özyeterlik algılarının kız öğretmen adaylarına göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Eğitim Fakültesi öğrencilerinin genel internet özyeterlik algıları, İnsani-Sosyal Bilimler ve Fen Fakültesi öğrencilerinininkinden daha yüksek çıkmıştır. İnternete daha sık bağlanan öğrencilerin internet özyeterlik algıları daha yüksektir. İnternet kafeden bağlananların daha düşük özyeterliğe sahip oldukları belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: İnternet özyeterliği, öğretmen adayı, internet

Internet Self-Efficacy Perceptions of Prospective Teachers (Case of Fırat University)

ABSTRACT

The aim of this study is to determine if prospective teachers' perception of internet self-efficacy differ related to gender, faculty, frequency of internet access and accession place variables. Population of the study includes fourth year students enrolled at Education, Science and Humanitarian & Social Sciences Faculties. The sample consists of 661 students. A 25-item five-point Likert type scale was developed and used. Percent, frequency, item test correlation, mean score, independent samples t test, Anova, LSD, KWH and MWU tests were used to analyze the data. Students' views differed related to gender, faculty, frequency of internet access and accession place variables. Male prospective teachers have higher level of self-efficacy towards internet than females. Education Faculty students' self-efficacy levels are higher than the other two faculties. The students who connect internet more have higher level of self-efficacy than those who connect less. Those who connect internet at internet cafes have lower level of self-efficacy.

Keywords: Internet self-efficacy, prospective teacher, internet

GİRİŞ

¹ Doç. Dr., Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı, Elazığ, nurigomleksiz@yahoo.com

² Doktora Öğrencisi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı, Elazığ, perten80_01@yahoo.com

Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızlı şekilde değişmesi bireyleri çok fazla etkilemektedir. Bireylerin günlük yaşamları, iş yaşamları, eğitim-öğretimleri gibi akla gelebilecek her alanda bilgi ve iletişim teknolojileri yer almakta ve buna göre yaşam biçimleri belirlenmektedir. Bireyler bu durum karşısında uyum ve özyeterliğe sahip olmaları gerekmektedir.

Özyeterlik, kişilerin karşılaşılabilecekleri zor durumlar karşısında nasıl baş edebileceklerini ve başarılı olabileceklerine karşı kendilerine ilişkin sahip oldukları inanç, yargı ve algıdır (Senemoğlu, 2010). Özyeterlik algısını Bandura (1994), belli bir performansı ortaya koymada gerekli olan etkinlikleri organize edip, başarılı biçimde yapma kapasitesine duyulan inanç olarak ifade etmektedir. Kişisel yeterlik beklentileri; performans başarısı, dolaylı deneyimler, sözlü ikna, psikolojik durum temel bilgi kaynaklarına dayandırılır. Deneyimsel kaynaklar ne kadar güvenilirse özyeterlik algısında değişimler o kadar çok olur (Bandura, 1977). Kişinin çevre ile ilgili yeterliği belirli bir eylemi yerine getirme veya basitçe ne yapacağını bilme değildir. Sayısız amaca hizmet eden eylemlerin entegre derslerle organize edilen bilişsel, sosyal ve davranışsal becerilerin bileşenleri olan üretken bir yetenek gerektirir. Bir yetenek sadece hayata geçirildiği oranda iyidir. Algılanan özyeterlik bireyin karşı karşıya kalabileceği muhtemel durumlarla başa çıkmak için gerekli eylemleri yürütülebilmede ne kadar iyi olduğuna ilişkin yargısıyla ilgilidir (Bandura, 1982: 122).

Öğrenme-öğretmede, öğrencilerin amaçları, onların ilgi ve çabalarını etkilemekte ve kendilerini gösterebilmeleri, özyeterliği, güdülenme, etkin görev stratejilerinin kullanılması ve beceri edinimi ile doğrudan ilişkilidir. Bir öğrenme hedefi izleyen öğrenciler, hedefe ulaşmak için özyeterlilik hissederler ve motive edilirler (Schunk, 2009). Öğrencilerin özyeterlik algısını güçlendirmek için öğretmenlerin, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına uygun öğretim yapmaları, her öğrencinin niteliklerine uygun çok çeşitli etkinliklere yer vermeleri, işbirliğine dayalı öğretim yaklaşımlarını kullanmaları, öğrencileri birbirleriyle karşılaştırmaya dayalı değerlendirme yaklaşımlarından kaçınmaları gerekmektedir (Senemoğlu, 2010). Güçlü bir özyeterlik, bireyin, bir alanı isteyerek seçmesini, başarabilmek için güdülenmesini, çaba göstermesini, zaman harcamasını ve başarısızlıklar karşısında yılmamasını sağlar (Akkoyunlu ve Kurbanoğlu, 2004: 12). Özyeterlik inançları, insanların kendilerini nasıl hissettiklerini, düşündüklerini, motive ettiklerini ve davrandıklarını belirler. Bu inançlar bilişsel, motivasyonel, duyuşsal ve seçim süreçleri gibi dört ana süreci içerir (Bandura, 1994).

Bilgide, sosyal hayatta ve teknolojiye hızlı değişim bireylerin yaşamları boyunca kendilerini geliştirmeleri ve yenilemelerinde kişisel yeterliği öne çıkarıyor. Geçmişte, öğrencilerin eğitimsel gelişimi büyük ölçüde öğrenim gördükleri okullar tarafından belirlenirdi. Günümüzde ise, internet, öğrencilerin kendi öğrenmelerini kontrol etmeleri için büyük fırsatlar sunmaktadır. Artık, en

iyi kütüphaneler, müzeler, laboratuvarlar ve öğretmenler zaman ve mekân sınırı olmaksızın parmaklarının ucundadır (Bandura, 2001).

Kişilerin, bilgisayar ve bilgi okuryazarlığı alanlarında sahip oldukları özyeterlik algıları başarılı olmalarını sağlamaktadır (Akkoyunlu ve Kurbanoglu, 2003; Korkut ve Akkoyunlu, 2008). Bilgisayar özyeterlik algıları, kullanım sıklığı ve verilen eğitimle farklılık göstermektedir (Uzun, Ekici ve Sağlam, 2010). Günümüzde bilgisayar denilince akla internet gelmektedir. İnternet özyeterliği bilgisayar özyeterliği ile bağlantılıdır. Çünkü bilgisayar özyeterliği olumlu olan bireyin internet özyeterliği de olumlu olmaktadır. Durndell ve Haag'a (2002) göre, olumlu ve yüksek bilgisayar özyeterliği, internete yönelik olumlu tutumlara ve uzun süreli internet kullanımına bağlıdır. Korkut ve Akkoyunlu (2008: 180), bilgisayar özyeterliğini "bireyin bilgisayarı günlük yaşamda ve ihtiyaç duyduğunda kullanma konusunda kendine ilişkin inancı" olarak tanımlamaktadır. Çoğunlukla bilgisayarlarla, internet teknolojileri kullanıldığından internet özyeterlik düzeyinin artması bireylerin bilgisayar tecrübelerinin artması ile bağlantılıdır (Küçük, Baturay ve Hür, 2010). İnternet veya bilgisayar özyeterliği yüksek olan öğrenciler çevrimiçi derslerde başarılı olmakta, bu ise internetteki işlemleri yapabileceklerine ilişkin güven ve motivasyonlarının yüksek olmasından kaynaklanmaktadır (Güngör ve Aşkar, 2004: 117).

İnternet özyeterliği, internet kullanımında kendi yetenekleri hakkında kullanıcının algısıdır (Tsai ve Tsai, 2003: 48) ve bilgisayar özyeterliğinden ayrılır. Çünkü bir kişi, temel kişisel bilgisayar becerilerinin dışında, internette etkili bir şekilde yararlanmak için gerekli olan bir dizi davranışı başarılı bir şekilde ortaya koyabilir. İnternet özyeterliği, internet kullanımı, daha önceki internet deneyimi ve bireyin beklentileri ile pozitif yönde ilişkilidir (Eastin ve LaRose, 2000). İnternet özyeterliği sonuç beklentileri üzerine önemli etkilere sahiptir (Chen, Huang, Hsu, Tseng, ve Lee, 2010: 16). İnternet algıları, öğrencilerin internet tutumları ve özyeterliklerinde rol oynayabilir (Peng, Tsai ve Wu, 2006). Kullanıcıların internet ve bilgisayara karşı tutumları ile özyeterlikleri ve performansları arasında bir ilişki bulunmaktadır (Yalçınalp, 2005). İnternete yönelik tutumlar, internet özyeterliği ile ilişkilidir. İnterneti kullanabilmeye kendine daha fazla güvenen öğrencilerin internet özyeterliği de yüksektir (Wu ve Tsai, 2006).

İnternet özyeterliği internet tabanlı öğretimde öğrencilerin görüşleri ve izleyecekleri stratejilere rehberlik eder (Liang ve Tsai, 2008: 227). İnternet özyeterliği veya belli becerileri ortaya koymak için gerekli internet eylemlerinin süreçlerini düzenlemek ve yürütmek için kişilerin yeteneklerine olan inançları, e-servisleri kullanma çabalarında önemli bir faktördür (Hsu ve Chiu, 2004: 369). İnternet özyeterliği çeşitli faktörlere bağlıdır: Önceki bilgisayar deneyimi, çevrimiçi olarak zaman geçirme ve sosyal ağ siteleri sahipleri ve pazarlamacıların doğrudan kontrolü altında olmayan fiziksel sınırlamalar, ancak gezinmek için kolay olarak tasarlanan siteler sayesinde, güven düzeyini etkileyebilir (Gangadharbatla, 2008: 12).

Özyeterlik bireyin bir etkinlik için ne kadar çaba harcayacağını gösterir (Akkoyunlu ve Yılmaz, 2011) ve öğrencilerin öğrenme sürecindeki seçimlerini, zor durumlarla ilgili olarak ne kadar ve nasıl çaba harcayacaklarını etkiler ve onların bilgisayar destekli öğrenme ortamlarındaki kullanımları ve performansları ile ilgilidir. Öğrenciler web tabanlı öğretimde internetten yararlanarak daha fazla öğrenme fırsatını elde edebilirler. Bundan dolayı internete dayalı öğretimde onların bakış açıları, kullanmalarında ve öğrenme ürünlerinde önemli bir etkisi olan internet özyeterlikleri eğitimciler için önemli bir araştırma konusu haline gelmiştir (Liang ve Tsai, 2008: 226). İnternet özyeterliği, web tabanlı ortamlarda araştırma yapma stratejilerini ve internet destekli uygulamaları etkilemektedir. İnternet özyeterliği yüksek olan öğrencilerin daha iyi araştırma yapabildikleri ve internet destekli derslerdeki uygulamalarda başarılı oldukları belirlenmiştir (Özyalçın Oskay, 2011).

Tsai ve Tsai (2003) webe dayalı öğrenmelerde internet özyeterliği yüksek olan öğrencilerin bilgiye ulaşma stratejileri ve öğrenmede internet özyeterliği düşük olanlardan daha iyi oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Ayrıca, yüksek internet özyeterliği web tabanlı ortamlarda bilgiye ulaşmak için öğrencilerin davranışsal, işlemsel ve üstbilişsel stratejilerini daha artırır ve buna bağlı olarak öğrenmelerini kolaylaştırır. Hill ve Hannafin de (1997) özyeterliğin web tabanlı öğrenmelerde yararlanılan stratejileri etkilediğini vurgulamaktadırlar. Web teknolojilerinin kullanımı ve benimsenmesi, bireylerin çevrimiçi içeriği başarılı bir şekilde anlamaları, orada gezinmeleri ve değerlendirmelerindeki yeteneklerine olan güven duygularına bağlıdır. İnternet özyeterliği olarak tanımladıkları, çevrimiçi içeriği başarılı bir şekilde anlamak, gezinmek ve değerlendirmek için yeteneklerine güvenmelerine bağlıdır (Daugherty, Eastin, ve Gangadharbatla, 2005: 71). İnternet bilgiye erişim, paylaşım, oyun, haberleşme, iletişim, sosyalleşme, eğitim-öğretim gibi amaçlar doğrultusunda kullanılmaktadır. İnternetin eğitim-öğretimde etkin kullanımıyla bağlantılı olarak öğrencilerin ya da öğretmen adaylarının özyeterlik algısı artacaktır. Bilgisayar ya da internetin kullanım sıklığı ve kullanabilme başarısı özyeterlik inancının olumlu etkisidir (Şahin, 2009: 463-464). Bu yüzden, öğretmen adaylarının eğitimde interneti etkili kullanmaları (Şahin, 2009: 468), ilgili alanlarda bilgi ve deneyimlere sahip olmaları sağlanırsa olumlu bir özyeterlik algısı geliştirilebilir (Akkoyunlu ve Kurbanoglu, 2003: 9).

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının genel internet özyeterliklerini (GİÖ) belirlemek ve öğretmen adaylarının GİÖ algılarının cinsiyetlerine, öğrenim gördükleri fakülteye, haftalık internete bağlanma süresine ve internete bağlanma yerine göre değişip değişmediğini ortaya koymaktır.

YÖNTEM

Araştırma, öğretmen adaylarının GİÖ algı düzeylerini belirlemeye dayalı tarama modelinde betimsel bir nitelik taşımaktadır. Bu tür araştırmalarda, mevcut olayların daha önceki olay ve şartlarla ilişkileri göz önünde bulundurularak,

durumlar arasındaki etkileşimleri açıklanmaya çalışılır. Eldeki verilere dayanılarak cevaplar aranılır (Kaptan, 1998: 59).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2010-2011 eğitim-öğretim yılı Güz yarıyılında Fırat Üniversitesi Fen, İnsani ve Sosyal Bilimler ve Eğitim Fakültelerinde öğrenim gören son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Evrenin tamamına ulaşılmaya çalışıldığından örneklem seçimine gidilmemiştir.

Tablo 1. Öğretmen Adaylarına İlişkin Kişisel Bilgiler

Cinsiyet	f	%
Erkek	322	48,7
Kız	339	51,3
Fakülte		
Eğitim Fakültesi	316	47,8
İnsani ve Sosyal Bilimler	201	30,4
Fen Fakültesi	144	21,8
İnternete Haftalık Bağlanma Süresi		
Haftada bir-iki gün	346	52,3
Haftada üç-dört gün	126	19,1
Haftada beş-altı gün	62	9,4
Haftada her gün	127	19,2
İnternete En Çok Bağlanma Yeri		
Ev	304	46,0
Okul	24	3,6
İnternet cafe	262	39,7
Diğer	71	10,7
Toplam	661	100,0

Araştırmaya katılan toplam 661 öğretmen adayının %48,7'si erkek, %51,3'ü kız öğrencilerden oluşmaktadır. Bunların %47,8'i Eğitim, %30,4'ü İnsani ve Sosyal Bilimler ve %21,8'i ise Fen Fakültesi öğrencileridir. İnternete haftalık bağlanma süresine bakıldığında, öğrencilerin %52,3'ünün bir-iki gün, %19,1'inin üç-dört gün, %9,4'ünün beş-altı gün ve %19,2'sinin de her gün bağlandığı görülmektedir. Öğrencilerin internete %46,0'sı evden, %3,6'sı okuldan, %39,7'si internet cafeden, %10,7'si ise yurt, işyeri, kütüphane, cep telefonu gibi değişik yerlerden bağlandıklarını ifade etmişlerdir.

Veri Toplama Aracı

Katılımcıların GİÖ'lerinin belirlenmesine yönelik konu ile ilgili yerli ve yabancı alan yazın taranarak bir ölçek geliştirilmiştir. Ölçeğin kapsam geçerliliği için uzman görüşüne başvurulmuş ve bu görüşler doğrultusunda ölçeğe son şekli verilerek geçerlik güvenirlik analizleri yapılmıştır.

Hazırlanan ölçek geçerlik ve güvenirlik analizleri için örneklemle aynı özelliklere sahip 137 öğrenciye uygulanmıştır. Bu analiz sonucunda ölçeğin, KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) katsayısı 0.92, Bartlett Testi ise 2699,278 olarak hesaplanmıştır. Bartlett testi sonuçları 0,05 düzeyinde anlamlı bulunmuştur (p=0,000). Ölçeğin faktör yapılarını belirlemek amacıyla, maddelere ayrı ayrı

faktör analizi yapılarak faktör yükleri belirlenmiştir. Faktör yükü 0,35 ve 0,35'den büyük olanlar seçilmiş ve 25 maddenin tümünün işler durumda olduğu görülmüştür. Maddelerin faktör yükleri 0,48 ile 0,85 arasındadır. Ölçeğin tüm olarak güvenirliği Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı, Spearman-Brown korelasyon katsayısı ve Guttman split-half güvenirlik formülü kullanılarak hesaplanmıştır. Tüm ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik kat sayısı 0,96, Spearman-Brown korelasyon katsayısı 0,93 ve Guttman split-half değeri ise 0,93, Cronbach alfa değeri ilk 13 maddeden oluşan birinci parça için 0,91, son 12 maddeden oluşan ikinci parça için ise 0,94 olarak hesaplanmış ve bu hesaplamalar sonucunda ölçek güvenilir bulunmuştur.

Ölçeğin madde toplam test korelasyonlarına da bakılmıştır. Büyüköztürk (2003: 165) madde toplam test korelasyonunun test maddelerinden alınan puanlar ile testin toplam puanı arasındaki ilişkiyi açıkladığını belirtmiştir. Madde toplam test korelasyonunun pozitif ve yüksek olması gerektiğinden, madde toplam test korelasyonu .30 ve daha yüksek olan maddelerin iyi derecede ayırt edici olduğu kabul görür.

Tablo 2. Madde-Test Korelasyonu, Faktör Yükleri ve Madde Ortalamaları

M	r	Faktör Yüğü	Ortalama
1	0,79	0,83	3,64
2	0,77	0,80	3,39
3	0,65	0,66	3,30
4	0,51	0,54	3,88
5	0,71	0,74	3,34
6	0,72	0,75	3,43
7	0,54	0,58	4,25
8	0,70	0,73	3,61
9	0,61	0,66	3,96
10	0,61	0,65	3,80
11	0,65	0,68	2,82
12	0,54	0,56	2,56
13	0,47	0,48	2,36
M	r	Faktör Yüğü	Ortalama
14	0,70	0,74	4,12
15	0,74	0,77	3,87
16	0,79	0,82	3,71
17	0,79	0,82	3,69
18	0,82	0,85	3,61
19	0,75	0,79	3,92
20	0,75	0,79	3,83
21	0,76	0,79	3,28
22	0,82	0,84	3,27
23	0,68	0,70	3,47
24	0,48	0,50	3,49
25	0,62	0,64	2,36

Tablo 2’deki maddelerin faktör yüklerinin 0,48 ile 0,85 arasında olduğu, madde toplam test korelasyon değerlerinin ise 0,47 ile 0,82 arasında değiştiği görülmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda seçilen maddelerin iyi derecede ayırt edici olduğu söylenebilir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma ölçeği öğretmen adaylarına araştırmacılar tarafından sınıflarında dağıtılarak doldurmaları istenmiş ve ölçekler doldurulduktan sonra aynı yolla toplanmıştır. Verilerin analizinde yüzde, frekans, aritmetik ortalama ve standart sapma, bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans analizi ve LSD testleri kullanılmıştır. Varyans analizi ve t-testi için önce Levene testi uygulanarak dağılımın normal olup olmadığına bakılmış, dağılımın normal olmadığı durumlarda t testi yerine MWU testi, varyans analizi yerine de KWH testi kullanılmıştır. KWH testi sonucunda anlamlı farklılığın belirlendiği durumlarda farkın kaynağını belirlemek için grupların ikili kombinasyonları yapılarak MWU testi kullanılmıştır. Maddelerin tek tek analiz edildiği durumlarda sadece anlamlı farklılık çıkan maddelere yer verilmiştir. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alınmıştır. Aritmetik ortalamaların yorumlanmasında “1.00–1.80” arasındaki ortalama değerler için “hiç yeterli değilim”; “1.81–2.60” arasında bulunanlar için “az yeterliyim”; “2.61–3.40” arasındakiler için “biraz yeterliyim”; “3.41–4.20” arasındakiler için “çok yeterliyim” ve “4.21–5.00” arasındakiler için ise “tamamen yeterliyim” düzeyleri kullanılmıştır.

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde araştırmaya katılan öğretmen adaylarından elde edilen bulgular ve bunlara ilişkin yorumlar yer almaktadır. Öğretmen adaylarının GİÖ’lerine ilişkin görüşlerine ait aritmetik ortalamalar ve standart sapmalar Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmen Adaylarının Genel İnternet Özyeterliklerine İlişkin Görüşlerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları

Madde No	Maddeler	Öğretmen Adayları	
		\bar{X}	ss
1.	İnternette dosya indirmede	3,44	1,23
2.	İnternette dosya yüklemde	3,18	1,26
3.	İnternette tartışma forumlarına girmede	2,83	1,33
4.	İnternet üzerinden sohbet edebilmede	3,60	1,24
5.	İnternette yazılım ya da uygulamaları bulmada	3,18	1,22
6.	Yazılım ya da uygulamaları internetten indirmede	3,28	1,27
7.	İnternete bağlanmada	4,17	0,95
8.	İnternette kullanılan terimleri anlamada	3,50	0,98
9.	İnternette istediğim bilgiye ulaşmada	3,87	0,94
10.	Web sayfalarında gezinirken aradığımı unutmadan gezinebilmede	3,71	1,05
11.	İnternette blog kullanımında	2,66	1,20
12.	Web sayfası hazırlamada	2,19	1,19
13.	Oluşturulan web sayfasını yayınlanmada	2,03	1,19
14.	E-posta almada ve göndermede	3,85	1,17
15.	Dosya ekli e-postaları almada ve göndermede	3,59	1,23
16.	İnterneti kullanırken belli kısa yolları kullanmada	3,50	1,15

17. İnternette geçmişe gitmede	3,53	1,20
18. İnternette sık kullanılanları oluşturmada	3,49	1,29
19. Arama motorlarını bulmada	3,69	1,24
20. Arama motorlarını kullanmada	3,70	1,21
21. İnterneti kullanırken karşılaştığım sorunları yardım almadan çözebilmede	3,04	1,11
22. İnternet üzerinden bilgi paylaşımını gerçekleştirmede	3,20	1,19
23. Birçok web sayfasının niçin kullanıldığını bilmede	3,30	1,19
24. Çevrimiçi (online) tartışmalara katılmada	3,00	1,33
25. Bilgileri şifrelemede ve şifre çözmede	2,26	1,21

Tablo 3'te araştırma kapsamında yer alan öğretmen adaylarının GİÖ'lerine ilişkin görüşleri incelendiğinde, öğretmen adaylarının kendilerini en çok internette dosya indirmede ($\bar{X}=3,44$), internet üzerinden sohbet edebilmede ($\bar{X}=3,60$), internete bağlanmada ($\bar{X}=4,17$), internette kullanılan terimleri anlamada ($\bar{X}=3,50$), istenilen bilgiye ulaşmada ($\bar{X}=3,87$) ve web sayfalarında aradığını unutmadan gezinebilmede ($\bar{X}=3,71$) yeterli buldukları görülmektedir. Benzer biçimde öğretmen adayları kendilerini e-posta alma-göndermede ($\bar{X}=3,85$), dosya ekleyerek e-posta alma-göndermede ($\bar{X}=3,59$), interneti kullanırken belli kısa yolları kullanmada ($\bar{X}=3,50$), internette geçmişe gidebilmede ($\bar{X}=3,53$), sık kullanılanları oluşturmada ($\bar{X}=3,49$), arama motorlarını bulma ($\bar{X}=3,69$) ve kullanmada da ($\bar{X}=3,70$) çok yeterli bulduklarını ifade etmişlerdir.

Öğretmen adayları, internette dosya yüklemede ($\bar{X}=3,18$), internette tartışma forumlarına girebilmede ($\bar{X}=2,83$), yazılım ya da uygulamaları bulma ($\bar{X}=3,18$) ve indirmede ($\bar{X}=3,28$) ve internette blog kullanmada ($\bar{X}=2,66$) kendilerini biraz yeterli görmekteyler. Aynı şekilde öğretmen adaylarının interneti kullanırken karşılaştıkları sorunları yardım almadan çözebilmede ($\bar{X}=3,04$), internet üzerinden bilgi paylaşımını gerçekleştirmede ($\bar{X}=3,20$), bir çok web sayfasının niçin kullanıldığını bilmede ($\bar{X}=3,30$) ve çevrimiçi (online) tartışmalara katılmada ($\bar{X}=3,00$) biraz yeterli oldukları belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının kendilerini, internet özyeterliği çerçevesinde, en az yeterli buldukları alanlar ise web sayfası hazırlama ($\bar{X}=2,19$), hazırladıkları bu web sayfalarını yayınlama ($\bar{X}=2,03$) ve bilgileri şifreleyip çözmedir ($\bar{X}=2,26$).

Elde edilen bulgular değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının internete bağlanabildikleri, internette dosya indirebildikleri, sohbet edebildikleri, internet için kullanılan terimleri anlayabildikleri, istedikleri bilgilere ulaşabildikleri, web sayfalarında aradıklarını unutmadan gezinebildikleri, posta alıp-gönderebildikleri, dosya ekleyerek e-posta alıp-gönderebildikleri, interneti kullanırken belli kısa yolları kullanabildikleri, internette geçmişe gidebildikleri, sık kullanılanları oluşturabildikleri ve arama motorlarını bulup onları

kullanabildikleri söylenebilir. Ancak internette dosya yüklemeye, tartışma forumlarına girebilmede, yazılım ya da uygulamaları bulup indirmede, internette blog kullanmada, karşılaştıkları sorunları yardım almadan çözebilmede, bilgi paylaşımını gerçekleştirilmede, bir çok web sayfasının niçin kullanıldığını bilmede ve çevrimiçi tartışmalara katılmada pek yeterli değildir. Öğretmen adaylarının web sayfası hazırlayıp yayınlamada ve bilgileri şifreleyip çözmede çok yetersiz oldukları görülmektedir. Bu durumların fazlaca teknik bilgi gerektirmesi nedeniyle doğal görülmesi gerektiği söylenebilir.

Öğretmen adaylarının GIÖ'lerine ilişkin görüşlerine ait toplam aritmetik ortalamasının biraz ($\bar{X}=3,27$) düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç öğretmen adaylarının üst düzeyde GIÖ'ye sahip olmadıklarını göstermektedir. Katılımcıların, GIÖ'lerine ilişkin cinsiyet değişkenine göre maddelere tek tek yapılan t-testi sonuçları Tablo 5'de yer almaktadır.

Tablo 4. Genel İnternet Özyeterliklerine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine göre t-testi Sonuçları

M. No	Erkek (n:322)		Kız (n:339)		Homojenlik	t
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	Levene	
1	3,66	1,18	3,23	1,24	,086	4,546*
2	3,38	1,20	3,00	1,28	,022	3,943*
3	3,08	1,32	2,59	1,31	,538	4,779*
6	3,54	1,23	3,03	1,25	1,757	5,288*
8	3,61	,95	3,40	1,00	,124	2,777*
11	2,77	1,16	2,56	1,22	3,255	2,329*
12	2,33	1,23	2,06	1,14	3,481	2,869*
14	3,99	1,13	3,72	1,20	3,746	2,887*
15	3,76	1,19	3,43	1,25	1,942	3,441*
16	3,72	1,08	3,29	1,18	,947	4,932*
21	3,31	1,02	2,79	1,12	1,684	6,240*
22	3,39	1,14	3,02	1,21	,503	4,118*
23	3,46	1,15	3,15	1,21	,000	3,360*
24	3,20	1,31	2,80	1,33	,207	3,861*

*p<0,05 (sd: 659)

Tablo 4'te öğretmen adaylarının GIÖ'lerine ait görüşleri incelendiğinde internette dosya indirmeye, dosya yüklemeye, tartışma forumlarına girmeye, yazılım ya da uygulamaları indirmeye, internette kullanılan terimleri anlamaya, blog kullanmaya, web sayfası hazırlamaya, e-posta alma ve göndermeye, dosya ekli e-postaları alma ve göndermeye, internette belli kısa yolları kullanmaya, internette karşılaşılan sorunları yardım almadan çözebilmede, internet üzerinden bilgi paylaşımını gerçekleştirebilmede, web sayfalarının niçin kullanıldığını bilmeye ve çevrimiçi tartışmalara katılmaya yönelik kız ve erkek öğretmen adaylarının görüşlerinin arasında anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Erkek öğretmen adaylarının bu yöndeki özyeterlik algı düzeyleri kızlarınkinden daha yüksek çıkmıştır. Buna göre erkek öğretmen adayları, kız öğretmen adaylarına göre kendilerini daha yeterli görmektedirler.

Tablo 5. Genel İnternet Özyeterliklerine İlişkin Öğretmen Adayı Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine göre MWU Testi Sonuçları

Madde No	Cinsiyet	Sıra Ort	Sıralar Toplamı	MWU
5	Erkek	366,80	118110,50	43050,500*
	Kız	296,99	100680,50	
Levene: 4,356		p= ,037		
13	Erkek	348,71	112286,00	48875,000*
	Kız	314,17	106505,00	
Levene: 5,308		p= ,022		
17	Erkek	350,47	112851,50	48309,500*
	Kız	312,51	105939,50	
Levene: 11,065		p= ,001		
18	Erkek	359,75	115840,50	45320,500*
	Kız	303,69	102950,50	
Levene: 6,494		p= ,011		
19	Erkek	362,15	116613,00	44548,000*
	Kız	301,41	102178,00	
Levene: 27,132		p= ,000		
20	Erkek	359,65	115807,50	45353,500*
	Kız	303,79	102983,50	
Levene: 21,039		p= ,000		
25	Erkek	367,65	118384,00	42777,000*
	Kız	296,19	100407,00	
Levene: 32,597		p= ,000		

*p<0,05

Tablo 5'deki bulgular, öğrencilerin internette yazılım ya da uygulamaları bulma, oluşturulan web sayfasını yayınlama, internette geçmişe gitme, sık kullanılanları oluşturma, arama motorlarını bulma ve kullanma ve bilgileri şifreleyip çözmeye ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre anlamlı biçimde farklılaştığını ortaya koymaktadır. Farklılaşma erkek öğrencilerin lehine gerçekleşmiştir. Buna göre; erkek öğrencilerin belirtilen GİÖ alanlarında kız öğrencilerden daha yeterli oldukları söylenebilir.

Tablo 6. Öğretmen Adaylarının Genel İnternet Özyeterliklerine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre t-Testi Sonuçları

Cinsiyet	n	\bar{X}	ss	sd	Levene	t
Erkek	322	3,44	0,80	659	0,427	5,265*
Kız	339	3,11	0,79			

*p<0,05

Tablo 6'daki bulgular incelendiğinde cinsiyet değişkenine göre katılımcıların GİÖ'lerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir ($t_{(659)}=5,265$, $p<0,05$). Erkek öğrencilerin GİÖ'lerinin çok düzeyinde ($\bar{X}=3,44$), kız öğrencilerin ise biraz düzeyinde ($\bar{X}=3,11$) olduğu belirlenmiştir. Elde edilen bu bulguya göre erkek öğrencilerin GİÖ düzeylerinin kız öğrencilerin GİÖ'lerinden daha yüksek olduğu söylenebilir. Bu durum erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre internete daha fazla bağlanabilme imkân ve fırsatlarına sahip

olmasına bağlanabilir. Ayrıca, erkek öğrencilerin internet ile ilgili bilgileri kendi aralarında daha çok paylaşabilmelerine de bağlanabilir.

Tablo 7. Öğretmen Adaylarının Genel İnternet Özyeterliklerine İlişkin Görüşlerinin Fakülte Değişkenine göre Varyans Analizi Sonuçları

M	EF (n:316)		İSBF (n:201)		FF (n:144)		Levene	F	LSD
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss			
1	3,61	1,19	3,14	1,31	3,49	1,13	,902	9,108*	1-2; 3-2
2	3,35	1,21	2,91	1,29	3,21	1,26	,000	7,507*	1-2; 3-2
3	3,11	1,32	2,65	1,29	2,47	1,30	,079	14,786*	1-2,3
8	3,57	,99	3,33	,98	3,60	,94	,488	4,458*	1-2; 3-2
17	3,62	1,16	3,27	1,29	3,70	1,12	1,884	7,232*	1-2; 3-2
18	3,60	1,23	3,20	1,33	3,62	1,28	,734	7,076*	1-2; 3-2
20	3,79	1,16	3,45	1,28	3,85	1,17	2,021	6,335*	1-2; 3-2
21	3,22	1,09	2,83	1,14	2,94	1,06	1,387	8,257*	1-2,3
22	3,33	1,16	3,08	1,21	3,10	1,20	,016	3,378*	1-2
23	3,47	1,15	3,16	1,25	3,13	1,15	1,162	6,081*	1-2,3
24	3,39	1,24	2,75	1,36	2,47	1,24	1,522	31,420*	1-2,3

*p<0,05 (sd: 2-658-660)

Tablo 7'deki veriler incelendiğinde, öğretmen adaylarının internette dosya indirmeye, yüklemeye, internette kullanılan terimleri anlamaya, internette geçmişe gitmeye, internette sık kullanılanları oluşturmaya ve arama motorlarını kullanmaya yönelik grupların görüşleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmaktadır. Farklılaşma EF ve FF öğrencileri ile İSBF öğrencileri arasında gerçekleşmiştir. Tartışma forumlarına girmeye, karşılaştığı sorunları yardım almadan çözebilmeye, birçok web sayfasının niçin kullanıldığını bilmeye yönelik grupların özyeterliklerine ilişkin öğrenci görüşlerinin farklılaştığı belirlenmiştir. Bu yöndeki farklılaşma EF ile FF ve İSBF öğrencileri arasında gerçekleşmiştir. İnternette bilgi paylaşımını gerçekleştirmeye yönelik EF ile İSBF öğrencilerin görüşleri arasında farklılaşma görülürken; çevrimiçi tartışmalara katılmaya yönelik EF ile İSBF ve FF öğrencileri ve İSBF ile FF öğrencilerinin görüşleri arasında bir farklılaşma görülmektedir.

Tablo 8. Öğretmen Adaylarının Genel İnternet Özyeterliklerine İlişkin Görüşlerinin Fakülte Değişkenine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Madde No	EF (n:316)	İSBF (n:201)	FF (n:144)	Levene	KWH	MWU
12	413,77	271,35	232,63	6,777*	127,698*	1-2,3; 2-3
13	381,91	305,59	254,74	12,044*	55,141*	1-2,3; 2-3
14	357,21	290,48	330,06	9,956*	16,424*	1-2; 3-2
15	362,35	280,62	332,52	3,602*	23,964*	1-2; 3-2
19	348,76	286,49	354,15	6,709*	16,928*	1-2; 3-2
25	361,06	310,85	293,15	6,324*	16,977*	1-2,3

*p<0,05 (sd: 2)

Web sayfası hazırlama ve oluşturulan web sayfasını yayınlamaya ilişkin öğrenci görüşleri anlamlı biçimde farklılaşmaktadır. MWU testi farklılığın, EF ile İSBF ve FF öğrencileri, İSBF ile FF öğrencileri arasında gerçekleştiğini göstermektedir. Buna göre, EF öğrencilerinin web sayfası hazırlama ve bunu yayınlamaya yönelik özyeterlik düzeylerine ilişkin görüşlerinin diğer fakülte öğrencilerine göre daha yüksek düzeyde olduğu ifade edilebilir. E-postalar ile dosya ekli e-postaları alma ve göndermede ve arama motorlarını bulmada EF öğrencileri ile İSBF öğrencileri, FF öğrencileri ile İSBF öğrencilerinin GİÖ'lerine ilişkin görüşleri öğrenim gördükleri fakülte değişkenine göre anlamlı biçimde farklılaşmıştır. Bu sonuca göre, İSBF öğrencilerinin ilgili maddelerdeki özyeterlik düzeylerine ilişkin görüşlerinin daha olumsuz olduğu söylenebilir. Bilgileri şifreleme ve şifre çözme özyeterliğine ilişkin öğrenci görüşleri arasında da EF öğrencileri ile İSBF ve FF öğrencileri arasında farklılaşma olduğu belirlenmiştir. Bu sonuca göre EF öğrencilerinin bilgileri şifreleme ve çözmeye kendilerini daha yeterli buldukları söylenebilir.

Tablo 9. Öğretmen Adaylarının Genel İnternet Özyeterliklerine İlişkin Görüşlerinin Fakülte Değişkenine Göre KWH Testi Sonuçları

Fakülte	n	Sıra Ort.	sd	Levene	KWH	Fark
Eğitim Fak.	316	365,71	2	3,954*	21,228*	1-2,3
İns-Sos. Bil. Fak.	201	289,59				
Fen Fak.	144	312,64				

*p<0,05

Öğretmen adaylarının GİÖ'lerine ilişkin görüşleri arasında öğrenim gördükleri fakülte değişkenine göre anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir (KWH₍₂₎=21,228, p<0,05). Bu farklılığın Eğitim Fakültesi ile İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi ve Fen Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler arasında gerçekleştiği belirlenmiştir. Grupların sıralar ortalaması dikkate alındığında, Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin (SO=365,71) İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi (SO=289,59) ve Fen Fakültesinde (SO=312,64) öğrenim gören öğrencilere göre daha fazla GİÖ'ye sahip olduklarını düşündükleri söylenebilir.

Tablo 10. Genel İnternet Özyeterliklerine İlişkin Görüşlerinin İnternete Haftalık Bağlanma Süresi Değişkenine Göre Varyans Analizi Sonuçları

M. No	1-2 Gün (n:346)		3-4 Gün (n:126)		5-6 Gün (n:62)		Her Gün (n:127)		Levene	F	LSD
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss			
1	3,07	1,20	3,68	1,10	3,63	1,23	4,13	1,06	,548*	29,349*	2-1;3-1;4-1,2,3
2	2,84	1,22	3,33	1,08	3,39	1,32	3,88	1,17	1,568*	25,586*	2-1;3-1;4-1,2,3
8	3,28	,95	3,60	,87	3,63	,87	3,97	1,02	,669*	17,891*	2-1;3-1;4-1,2,3
10	3,52	1,03	3,78	,93	3,81	1,08	4,13	1,07	1,558*	11,210*	2-1;3-1;4-1,2,3
11	2,41	1,10	2,77	1,11	3,03	1,19	3,06	1,36	2,228*	12,874*	2-1;3-1;4-1,2
16	3,21	1,14	3,59	1,01	3,71	1,14	4,09	1,08	,263*	20,911*	2-1;3-1;4-1,2,3
17	3,19	1,15	3,68	1,16	3,97	1,15	4,10	1,12	,584*	24,231*	2-1;3-1;4-1,2
18	3,09	1,22	3,76	1,18	3,87	1,32	4,10	1,17	,668*	27,473*	2-1;3-1;4-1,2

21	2,77	1,02	3,14	1,09	3,16	1,07	3,61	1,13	2,115*	20,604*	2-1;3-1;4-1,2,3
22	2,86	1,11	3,46	1,08	3,34	1,19	3,81	1,19	,957*	25,526*	2-1;3-1;4-1,2,3
23	2,97	1,17	3,50	1,07	3,40	1,14	3,95	1,08	,269*	25,357*	2-1;3-1;4-1,2,3
24	2,65	1,28	3,40	1,22	3,32	1,25	3,38	1,39	1,694*	17,487*	2-1;3-1;4-1

*p<0,05 (sd: 3-657-660)

Öğrencilerin internette dosya indirme, yükleme, internet terimlerini anlama, web sayfalarında gezinirken aradığını unutmadan gezinebilme, kısa yolları kullanma, karşılaştıkları sorunları yardım almadan çözebilme, internette bilgi paylaşımını gerçekleştirme ve web sayfalarının niçin kullanıldığını bilmeye yönelik özyeterliklerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. Farklılaşma, internete haftada üç-dört gün bağlananlar ile bir-iki gün bağlananlar; beş-altı gün bağlananlar ile bir-iki gün bağlananlar, her gün bağlananlar ile daha az süre bağlananlar arasında gerçekleşmiştir. Bu sonuçlar, internete daha çok süre bağlananların GİÖ düzeylerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir. İnternette blog kullanma, geçmişe gitme, sık kullanılanları oluşturma ve çevrimiçi tartışmalara katılmadaki özyeterlik düzeylerine yönelik öğrenci görüşleri de farklılaşmaktadır. LSD testi farklılaşmanın internette haftada her gün, üç-dört gün ve beş-altı gün girenler ile bir-iki gün girenler arasında gerçekleştiğini ortaya koymaktadır. Bu bulgulara göre, internete daha sık giren öğrencilerin GİÖ düzeylerine ilişkin görüşlerinin daha olumlu olduğu söylenebilir.

Tablo 11. Genel İnternet Özyeterliklerine İlişkin Görüşlerin İnternete Haftalık Bağlanma Süresi Değişkenine Göre KWH Testi Sonuçları

M. No	1-2 Gün (n:346)	3-4 Gün (n:126)	5-6 Gün (n:62)	Her Gün (n:127)	Levene	KWH	Fark
3	280,04	358,31	355,68	430,70	3,455*	66,048*	2-1;3-1;4-1,2,3
4	280,58	348,41	378,98	427,66	6,077*	65,755*	2-1;3-1;4-1,2
5	287,94	349,67	339,67	425,56	3,335*	52,959*	2-1; 4-1,2,3
6	288,55	347,04	336,25	428,18	3,232*	53,731*	2-1;4-1,2,3
7	279,27	365,15	374,12	416,99	12,401*	67,704*	2-1;3-1;4-1,2
9	288,49	361,47	318,54	422,67	13,586*	54,968*	2-1;4-1,2,3
12	310,54	329,58	342,43	382,57	9,104*	14,668*	4-1
13	310,27	338,98	339,89	375,22	11,900*	12,655*	4-1
14	276,72	371,12	357,77	426,01	8,563*	72,423*	2-1;3-1;4-1,2,3
15	275,05	366,87	364,27	431,60	3,512*	75,853*	2-1;3-1;4-1,2,3
19	266,08	364,42	408,59	436,83	8,595*	99,940*	2-1;3-1;4-1,2
20	272,05	343,90	395,98	447,08	6,754*	94,180*	2-1;3-1;4-1,2,3
25	298,19	350,40	346,23	393,71	7,348*	27,645*	2-1;4-1,2

*p<0,05 (sd: 3)

Tablo 11'de internette tartışma forumlarına girme, e-postalar ile dosya ekli e-postaları alma-gönderme ve arama motorlarını kullanmada özyeterlik düzeylerine yönelik öğrenci görüşleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Benzer biçimde, internet üzerinden sohbet edebilme, internete bağlanma, arama

motorlarını bulma, yazılım ya da uygulamaları bulma ve indirme, istenilen bilgiye ulaşma, web sayfası hazırlama ve yayınlanma, bilgileri şifreleme ve şifre çözmeye ilişkin özyeterlik düzeylerine ait görüşlerinin de farklılaştığı saptanmıştır. Farklılaşma internete her gün bağlananlar ile daha az süre bağlananlar arasında gerçekleşmiştir. İnternete her gün bağlananların sıra ortalamalarının haftada bir-iki gün, üç-dört gün ve beş-altı gün bağlananlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Buna göre, internete her gün bağlananların özyeterlik düzeylerinin daha az bağlananlara göre daha yüksek olduğu söylenebilir. İnternete bağlanma süresinin azlığının bu yeterlikler alanlarında öğrencilerin kendilerine daha az güvenmelerine ve başarabileceklerine olan inançlarının daha az olmasına yol açtığı düşünülebilir.

Tablo 12. Genel İnternet Özyeterliklerine İlişkin Görüşlere Ait İnternete Haftalık Bağlanma Süresi Değişkenine Göre KWH Testi Sonuçları

Haftalık Bağ. Süresi	n	Sıra Ort.	sd	Levene	KWH	Fark
Haftada bir-iki gün	346	260,08				
Haftada üç-dört gün	126	373,09	3	2,798*	115,148*	2-1
Haftada beş-altı gün	62	377,99				3-1
Her gün	127	459,51				4-1,2,3

*p<0,05

Tablo 12’de öğretmen adaylarının GİÖ’lerine ilişkin görüşleri arasında internete haftalık bağlanma süresi değişkenine göre anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir (KWH₍₃₎=115,148, p<0,05). Grupların sıra ortalamaları, haftada bir-iki gün bağlananlara göre (SO=260,08), her gün (SO=459,51), haftada beş-altı gün (SO=377,99) ve üç-dört gün (SO=373,09) bağlananlarda daha yüksek çıkmıştır. Buna göre, internete daha sık bağlananların GİÖ düzeylerinin daha yüksek olduğu söylenebilir. Bu sonuç internete haftada bağlanma süresi arttıkça öğrencilerin GİÖ düzeylerinin arttığını göstermektedir. İnternetin kullanımı arttıkça GİÖ düzeyi de artmaktadır (Tsai ve Tsai, 2003: 48).

Tablo 13. Genel İnternet Özyeterliklerine İlişkin Görüşlerin İnternete Bağlanma Yeri Değişkenine Göre Varyans Analizi Sonuçları

M. No	Ev (n:304)		Okul (n:24)		İnt.Cafe(n:26)		Diğer (n:71)		Levene	F	LSD
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss			
1	3,71	1,14	3,58	1,44	3,07	1,25	3,61	1,10	1,736*	14,040*	1-3;2-3;4-3
3	3,16	1,30	2,75	1,51	2,48	1,24	2,75	1,41	1,338*	12,902*	1-3,4
5	3,37	1,24	3,29	1,16	2,94	1,17	3,24	1,22	2,257*	6,147*	1-3
6	3,52	1,26	3,67	1,01	2,97	1,25	3,24	1,21	1,763*	9,907*	1-3;2-3
7	4,35	,86	4,00	1,06	3,92	1,00	4,41	,94	1,605*	11,984*	1-3;4-3
8	3,65	,98	4,00	1,14	3,28	,94	3,58	,91	,604*	9,404*	1-3;2-3; 4-3
10	3,86	1,06	3,96	1,20	3,50	,99	3,82	1,02	,416*	6,311*	1-3;2-3;4-3
11	2,83	1,23	2,88	1,19	2,48	1,13	2,58	1,17	,380*	4,436*	1-3; 2-3
15	3,87	1,15	3,75	1,23	3,30	1,25	3,41	1,26	1,770*	11,122*	1-3,4
16	3,73	1,15	3,79	1,14	3,17	1,12	3,61	1,02	1,527*	12,477*	1-3;2-3; 4-3
18	3,83	1,26	3,46	1,50	3,10	1,21	3,45	1,23	2,214*	16,209*	1-3,4;4-3
19	3,97	1,17	3,79	1,38	3,32	1,21	3,78	1,25	1,798*	13,747*	1-3;4-3

20	3,98	1,17	3,75	1,29	3,36	1,15	3,69	1,24	,767*	12,965*	1-3;4-3
21	3,25	1,12	3,04	1,00	2,74	1,02	3,24	1,17	1,483*	11,313*	1-3;4-3
22	3,44	1,17	3,38	1,35	2,86	1,14	3,35	1,11	1,553*	12,466*	1-3; 2-3; 4-3
24	3,19	1,31	2,71	1,46	2,82	1,33	2,90	1,29	,938*	4,228*	1-2,3

*p<0,05 (sd: 3-657-660)

Tablo 13'te internette dosya indirme, internette kullanılan terimleri anlama, interneti kullanırken belli kısa yolları kullanma ve internet üzerinden bilgi paylaşımını gerçekleştirme yeterliklerine ilişkin öğrenci görüşleri arasında internete bağlanma yeri değişkenine göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Farklılığın internet cafeden bağlananlar ile evden, okuldan ve bunların dışında diğer yerlerden bağlananlar arasında gerçekleştiği belirlenmiştir. İnternete evden, okuldan ve diğer yerlerden bağlanan öğrencilerin bu boyutlardaki yeterliklere sahip olma derecelerinin, internet cafeden bağlanan öğrencilere daha iyi olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç doğrultusunda internet cafeden bağlanan öğrencilerin zamanlarının kısıtlı olması ve mekanının uygun olmayışından dolayı bu yeterliklere daha az sahip oldukları söylenebilir.

Öğrencilerin internette tartışma forumlarına girme, çevrimiçi tartışmalara katılma, blog kullanma, yazılım ya da uygulamaları bulma ve indirme, internete bağlanma, web sayfalarında gezinirken aranılanı unutmadan gezebilme, dosya ekli e-postaları alma ve göndermedeki özyeterlik düzeylerine ilişkin görüşlerinin internete evde bağlananlarda okul, internet cafe ve diğer yerlerden bağlananlara göre daha yüksek çıktığı belirlenen bir başka durum olmuştur. Bu sonuca bakarak, öğrencilerin kendilerini daha rahat hissettikleri, internete daha çabuk ve kolay eriştikleri ortamların özyeterliklerinin artmasını sağladığı söylenebilir.

İnternette sık kullanılanları oluşturma, arama motorlarını bulma ve kullanma ve interneti kullanırken karşılaşılan sorunları yardım almadan çözebilme özyeterliklerine ilişkin öğrenci görüşleri ile internete bağlanma yerleri değişkeni arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Bu farklılığın evden internete bağlananlar ile internet cafeden ve diğer yerlerden bağlananlar arasında olduğu görülmüştür. Buna göre öğrencilerin herhangi bir kısıtlamanın olmadığı ortamlarda internete bağlanmalarının GİÖ'lerini daha çok geliştirmesine katkıda bulunduğu ifade edilebilir.

Tablo 14. Öğretmen Adaylarının Genel İnternet Özyeterliklerine İlişkin Görüşlerinin İnternete Bağlanma Yeri Değişkenine Göre KWH Sonuçları

M. No	Ev (n:304)	Okul (n:24)	İnt.Cafe (n:262)	Diğer (n:71)	Levene	KWH	Fark
2	379,57	357,23	268,65	344,25	2,648*	51,206*	1-3;2-3;4-3
4	365,88	273,42	290,81	349,43	4,439*	26,246*	1-2,3;4-3
9	363,98	344,88	278,25	379,73	3,293*	37,256*	1-3; 4-3
14	372,42	331,00	278,23	348,39	4,930*	38,196*	1-3; 4-3
17	377,61	319,48	277,64	332,23	3,649*	41,099*	1-3,4; 4-3
23	371,55	304,17	292,06	310,13	4,274*	27,489*	1-3,4

*p<0,05 (sd: 3)

Tablo 14’te öğretmen adaylarının internette dosya yükleme, birçok web sayfasının niçin kullanıldığını bilme, internette istenilen bilgiye ulaşma, e-posta alma ve gönderme ve internette geçmişe gitmeye ilişkin özyeterliklerine ait görüşleri arasında bağlanma yerleri değişkenine göre anlamlı farklılıklar belirlenmiştir. Belirlenen bu farklılığın internet cafeden bağlanan öğrenciler ile evden, okuldan ve diğer yerlerden bağlananlar arasında olduğu görülmektedir. İnternete ev, okul ve diğer yerlerden bağlananların sıra ortalamaları internet cafeden bağlanana göre daha yüksek çıkmıştır. Buna göre, internet cafeden bağlantının süreli ve ekonomik açıdan daha maliyetli olması, devamlı ve rahat kullanım ortamlarının olmaması gibi sebeplerin bu yöndeki özyeterliklerin gelişimini olumsuz etkilediği söylenebilir.

İnternet üzerinden sohbet edebilme özyeterliğine ilişkin öğrenci görüşleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu farklılık evden bağlananlar ile okul ve internet cafeden bağlananlar arasında gerçekleşmektedir. Ayrıca, diğer yerlerden internete bağlananlar ile internet cafeden bağlananlar arasında da farklılık meydana gelmiştir. Okuldan internete bağlananların özyeterlik düzeyleri evden, internet cafeden ve diğer internete bağlanma yerlerinden bağlanana göre daha düşük çıkmıştır. Bu durum, okuldan internete bağlanmanın ancak ders araları veya laboratuvarların açık olduğu zamanlarda olması gibi sınırlı zamanda gerçekleşmesine bağlanabilir,

Tablo 15. Genel İnternet Özyeterliklerine İlişkin Görüşlere Ait İnternete Bağlanma Yerleri Değişkenine Göre Varyans Analizi Sonuçları

Bağlanma Yeri	n	\bar{X}	ss	Levene	F	LSD
Ev	304	3,50	0,80			
Okul	24	3,32	0,77	0,573	19,344*	1-3
İnternet Cafe	262	3,00	0,77			4-3
Diğer	71	3,31	0,73			

* $p < 0,05$ (sd: 3-657)

Tablo 15’teki varyans analizi sonuçları öğretmen adaylarının internete bağlanma yeri değişkenine göre GİÖ’lerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir ($F_{(3-657)}=19,344$, $p < 0,05$). Farklılaşma, internete ev ($\bar{X}=3,50$) ve yurt, kütüphane, iş yeri, cep telefonu gibi yerlerden ($\bar{X}=3,31$) bağlananlar ile internet cafeden ($\bar{X}=3,00$) bağlananlar arasında gerçekleşmiştir. İnternet cafeden bağlananların GİÖ düzeylerinin diğer gruplarda bulunanlardan daha düşük olduğu görülmektedir. Bu durum internet cafelerde internete bağlanmanın zaman, rahatlık ve mali açılarından daha dezavantajlı olmasına bağlanabilir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Öğretmen adaylarının GİÖ’lerinin incelendiği bu çalışmada erkek öğrencilerin GİÖ düzeylerinin kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Alanda yapılan araştırmalar da bu sonucu destekler niteliktedir (Durdell ve Haag, 2002; Torkzadeh ve Van Dyke, 2002; Peng ve diğerleri., 2006; Wu ve Tsai, 2006; Gündüz ve Özdiç, 2008;). Korkut ve Akkoyunlu (2008) da öğretmen

adaylarının bilgisayar okuryazarlık özyeterlik algılarının erkek öğrencilerde daha yüksek olduğunu belirlemişlerdir. Bu sonuçlar mevcut araştırmanın sonuçları ile örtüşmektedir. Bu durum erkeklerin bilgisayar ve interneti kızlardan daha fazla kullanmalarına bağlanabilir. Deneyimsizlik ve kullanım azlığı öğrencilerin bilgisayara karşı özyeterlik algılarının düşük olmasına yol açmaktadır (Aşkar ve Umay, 2001). DPT'nin (2006) araştırmasında da erkeklerin bilgisayar ve internet kullanımının kızlara göre daha yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Seferoğlu (2005), Kolburan Geçer ve Dağ (2009) ile Tuncer ve Tanaş (2011) da bilgisayar özyeterliğinin erkeklerde daha fazla olduğunu belirlemişlerdir. Ancak alanyazında cinsiyete göre internet özyeterliğinin farklılaşmadığını ortaya koyan araştırmalar da mevcuttur (Küçük ve diğerleri., 2010; Tsai ve Tsai, 2010).

Araştırma ile Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin GİÖ'lerinin İnsani ve Sosyal Bilimler ve Fen Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ekizoğlu ve Özçınar'ın (2010) Eğitim Fakültesi öğrencilerinin GİÖ düzeylerini yüksek buldukları araştırma sonucu mevcut araştırmanın sonucu ile örtüşmektedir.

Araştırma ile internete daha sık bağlananların GİÖ'lerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Nitekim bireylerin bilgisayar kullanımındaki deneyimleri, tutumları ve yeterlikleri farklılıklar oluşturabilmektedir (Hawkins, 1985; Hattie, 1990; Hsiao, Lin ve Tu, 2010; Ng, 2006). Kaya ve Durmuş (2010) ile Liang ve Tsai (2008) araştırmalarında internet kullanımının internet özyeterliğini arttırdığını belirlemişlerdir. İnterneti daha çok kullanma, internet öz yeterliğini arttırmada etkili olmaktadır. Ayrıca, Wu ve Tsai (2006) üniversite öğrencileri üzerinde yaptıkları araştırmalarında haftalık çevrimiçi ders saatlerinin fazla olması ile internete yönelik daha olumlu tutum ve özyeterliğe sahip olduğunu belirlemişlerdir. Akkoyunlu ve Kurbanoglu'na (2004) göre daha fazla bilgi ve deneyime sahip olma özyeterlik algısını olumlu yönde etkilemekte ve geliştirmektedir. Aynı şekilde, Tsai ve Tsai'de (2003), internet deneyimleri fazla olan bireylerin internet özyeterliğinin fazla olacağını belirtmiştir. Küçük ve diğerleri (2010) internet özyeterlik düzeyinin bilgisayar kullanım süresi ile doğru orantılı olduğunu belirlerken, Gündüz ve Özdiç (2008) de internet kullanım süresinin artmasının internet özyeterliğini arttırdığı sonucuna ulaşmıştır.

İnternete, evden bağlananların GİÖ düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu, evinde internet bağlantısı olanların internete daha çok girme fırsat ve imkanı bulmalarına bağlanabilir. Bu sonuç, Gündüz ve Özdiç (2008) ile Zhao, Lu, Huang ve Wang'ın (2010) evinde internet kullanma olanağı bulan öğrencilerin internet özyeterliklerinin evinde internet kullanma olanağı bulmayan öğrencilere göre daha yüksek bulunduğu araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Sonuç olarak, internet kullanım sıklığı ile internet özyeterlik düzeyinin yüksekliği arasında pozitif yönde bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Nitekim araştırmalar internet özyeterlik düzeyinin yüksek oluşunun bireylerin teknolojiye

dayalı öğrenme ortamlarında performanslarını da olumlu yönde etkilediğini ortaya koymaktadır (Compeau, Higgins ve Huff, 1999; O'Malley ve Kelleher, 2002).

Araştırma bulguları doğrultusunda okulların fiziki donanım açısından öğrencilerin internet özyeterliklerinin gelişmesine katkıda bulunacak ortamlara kavuşturulması önerilmektedir. Bunun için öğrencilerin rahatlıkla internete ulaşabileceği teknik alt yapı oluşturulmalıdır. Öğrencilerin bilgisayar ve internet deneyimlerini artırmak için eğitim programlarında internet kullanımını artırıcı uygulamalara yer verilmelidir. Bu amaçla öğrenci deneyimini artırıcı uygulamalı çalışmalara daha fazla yer verilmelidir. Öğrencilerin bilgisayar ve internet ortamlarından daha fazla yararlanmalarını sağlayıcı ortak seçmeli dersler koyulmalıdır. Fakültelerin öğretim elemanları derslerinde internet uygulamalarına daha çok yer vererek öğrencilerin bu yönde kendilerini geliştirmelerine katkıda bulunmalıdırlar.

KAYNAKLAR

- Akkoyunlu, B. ve Kurbanoglu, S. (2003). Öğretmen Adaylarının Bilgi Okuryazarlığı ve Bilgisayar Öz-Yeterlik Algıları Üzerine Bir Çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 1-10.
- Akkoyunlu, B. ve Kurbanoglu, S. (2004). Öğretmenlerin Bilgi Okuryazarlığı Öz-Yeterlik İnancı Üzerine Bir Çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 11-20.
- Akkoyunlu, B. ve Yılmaz, A. (2011). Prospective Teachers' Digital Empowerment and Their Information Literacy Self-efficacy. *Eurasian Journal of Educational Research*, 44, 33-50.
- Aşkar, P. ve Umay, A. (2001). İlköğretim Matematik Öğretmenliği Öğrencilerinin Bilgisayarla İlgili Öz-Yeterlik Algısı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 1-8.
- Bandura, A. (1977). Self-Efficacy: Toward a Unifying Theory of Behavioral Change. *Psychological Review*, 84(2), 191-215.
- Bandura, A. (1982). Self-Efficacy Mechanism in Human Agency. *American Psychologist*, 37(2), 122-147.
- Bandura, A. (1994). Self-Efficacy. In V. S. Ramachandran (Ed.). *Encyclopedia of Human Behavior*, 4, 71-81. New York: Academic Press.
- Bandura, A. (2001). Social Cognitive Theory: An Agentic Perspective. *Annual Review of Psychology*, 52(1), 1-26.
- Büyüköztürk, Ş. (2003). *Sosyal Bilimler İçin Veri El Kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Chen, Y.-Y., Huang, H.-L., Hsu, Y.-C., Tseng, H.-C ve Lee, Y.-C. (2010). Confirmation of Expectations and Satisfaction with the Internet Shopping: The Role of Internet Self-efficacy. *Computer and Information Science*, 3(3), 14-22.
- Compeau, D.R., Higgins, C.A. ve Huff, S. (1999). Social Cognitive Theory and Individual Reactions to Computing Technology: A Longitudinal Study, *MIS Quarterly*, 23(2), 145-158.
- Daugherty, T., M. Eastin, ve H. Gangadharbatla (2005). e-CRM: Understanding Internet Confidence and Implications for Customer Relationship Management. In Irvine Clark III and Theresa Flaherty (Eds.). *Advances in Electronic Marketing* (pp. 67-82). Harrisonburg, VA: James Madison University, Idea Group Publishing, Inc.

- DPT. (2006). Çalışma Dokümanı-Sosyal Dönüşüm-Nihai Nüsha, 10 Mart 2006. Ankara: Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı.
- Durndell, A. ve Haag, Z. (2002). Computer Self-Efficacy, Computer Anxiety, Attitudes towards the Internet and Reported Experience with the Internet, by Gender, in an East European Sample. *Computers in Human Behavior*, 18, 521-535.
- Eastin, M. S. ve LaRose, M. (2000). Internet Self-Efficacy and The Psychology of The Digital Divide. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 6(1).
- Ekizoğlu, N. ve Özçınar, Z. (2010). The Relationship Between the Teacher Candidates' Computer and Internet Based Anxiety and Perceived Self-Efficacy. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 5881-5890.
- Gangadharbatla, H. (2008). Facebook Me: Collective Self-Esteem, Need to Belong, and Internet Self-Efficacy as Predictors of the Igeneration's Attitudes Toward Social Networking Sites. *Journal of Interactive Advertising*, 8(2), 5-15.
- Gündüz, Ş. ve Özdiç, F. (2008). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin İnternet Özyeterlikleri. *8th International Educational Technology Conference, 06-09 May 2008*, (pp. 1144-1148). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Güngör, C. ve Aşkar, P. (2004). E-Öğrenmenin ve Bilişsel Stilin Başarı ve İnternet Öz-Yeterlik Algısı Üzerindeki Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 116-125.
- Hattie, J. (1990). The Computer and Control Over Learning. *Education*, 110(4), 414-417.
- Hawkins, J. (1985). Computers and Girls: Rethinking The Issues. *Sex Roles*, 13(3/4), 165-180.
- Hill, J. R., ve Hannafin, M. J. (1997). Cognitive Strategies and Learning from the World Wide Web. *Educational Technology Research and Development*, 45(4), 37-64.
- Hsiao, H.-C., Lin, Y.-R. ve Tu, Y.-L. (2010). Gender Differences in Computer Experience and Computer Self-Efficacy Among High School Teachers. *The Second Asian Conference on Education Official Conference Proceedings 2010* (pp. 1380-1391). Japan: Osaka.
- Hsu, M.-H. ve Chiu, C.-M. (2004). Internet Self-Efficacy and Electronic Service Acceptance. *Decision Support Systems*, 38, 369-381.
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*. Ankara: Tekişik Web Ofset Tesisleri.
- Kaya, S. ve Durmuş, A. (2010). Pre-Service Teachers' Percieved Internet Self-Efficacy and Levels of Internet Use for Research. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 4370-4376.
- Kolburan Geçer, A. ve Dağ, F. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Bilgisayar Okur-Yazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi: Kocaeli Üniversitesi Örneği. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 20-44.
- Korkut, E. ve Akkoyunlu, B. (2008). Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının Bilgi ve Bilgisayar Okuryazarlık Öz-Yeterlikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34, 178-188.
- Küçük, B., Baturay, M. H. ve Hür, M. (2010). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İnternet Özyetkinlik Düzeyleri ile Demografik Özellikleri arasındaki İlişki. *Eğitim Teknolojileri Araştırmaları Dergisi*, 1(4). <http://www.et-ad.net/dergi/index.php?journal=etad&page=article&op=view&path%5B%5D=31&path%5B%5D=25> (24.07.2011 tarihinde indirilmiştir).
- Liang, J.-H. ve Tsai, C.-C. (2008). Internet Self-Efficacy and Preferences toward Constructivist Internet-Based Learning Environments: A Study of Pre-School Teachers in Taiwan. *Educational Technology & Society*, 11(1), 226-237.
- Ng, Y. C. (2006). Levels of Computer Self-Efficacy, Computer Use and Earnings in China. *Economics Letters*, 90, 427-432.

- O'Malley, M. ve Kelleher, T. (2002). Papayas and Pedagogy: Geographically Dispersed Teams and Internet Self-Efficacy. *Public Relations Review*, 28, 175-184.
- Özçalın Oskay, Ö. (2011). İnternet Self-Efficacy Preferences of İnternet Based Environments and Achievement of Prospective Teachers. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 291-299.
- Peng, H., Tsai, C.-C. ve Wu, Y. T. (2006). University Students' Self-Efficacy and Their Attitudes toward The İnternet: The Role of Students' Perceptions of The İnternet. *Educational Studies*, 32(1), 73-86.
- Schunk, D. H. (2009). *Eğitimsel Bir Bakışla Öğrenme Teorileri*. (Çev. Ed.: Muzaffer Şahin). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım Tic. Ltd. Şti. (5. Baskıdan Çeviri).
- Seferoğlu, S. S. (2005). Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Bilgisayara Yönelik Öz-Yeterlik Algıları Üzerine Bir Çalışma. *XIV: Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi 28-30 Eylül 2005*. Denizli: Pamukkale Üniversitesi.
- Senemoğlu, N. (2010). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim Kuramdan Uygulamaya* (16. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hiz. Tic. Ltd. Şti.
- Şahin, İ. (2009). Eğitsel İnternet kullanım Öz-yeterliği İnançları Ölçeğinin Geçerliliği ve Güvenirliliği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 461-471.
- Torkzadeh, G., ve Van Dyke, T. P. (2002). Effects of Training on İnternet Self-Efficacy and Computer User Attitudes. *Computers in Human Behavior*, 18, 479-494.
- Tuncer, M. ve Tanaş, R. (2011). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Bilgisayar Öz-Yeterlik Algılarının Değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(6), 222-232.
- Tsai, M.-J. ve Tsai, C.-C. (2003). Information Searching Strategies in Web-Based Science Learning: The Role of İnternet Self-Efficacy. *Innovations in Education and Teaching International*, 40(1), 43-50.
- Tsai, M.-J. ve Tsai, C.-C. (2010). Junior High School Students' İnternet Usage and Self-Efficacy: A Re-Examination of the Gender Gap. *Computers & Education*, 54, 1182-1192.
- Uzun, N., Ekici, G. ve Sağlam, N. (2010). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Bilgisayar Öz-Yeterlik Algıları Üzerine Bir Çalışma. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(3), 775-788.
- Wu, Y.-T. ve Tsai, C.-C. (2006). University Students' İnternet Attitudes and İnternet Self-Efficacy: A Study at Three Universities in Taiwan. *Cyberpsychology and Behavior*, 9(4), 441-450.
- Yalçınalp, S. (2005). A Study of Students Self-Efficacy, Performance and Attitudes toward Computers and İnternet in a Computer Literacy Course at Freshman. *Proceedings of The European Conference on Educational Research*, 7-10 September 2005. Dublin, Ireland. <http://www.leeds.ac.uk/educol/documents/144039.htm> (28.06.2011 tarihinde indirilmiştir).
- Zhao, L., Lu, Y., Huang, W. ve Wang, Q. (2010). İnternet İnequality: The Relationship Between High School Students' İnternet Use in Different Locations and their İnternet Self-Efficacy. *Computers & Education*, 55, 1405-1423.

SUMMARY

Self-efficacy is defined as the belief in individual's capabilities to achieve a goal or a difficult task. Self-efficacy concept is based on Bandura's social cognitive theory. If a person has a high level self-efficacy, s/he is more likely to overcome a difficult task. If a student has a poor level of self-efficacy, s/he may face disappointing academic success during school years. Computer self-efficacy is an individual's belief about his/her ability to use a computer. The students with high Internet self-efficacy are more successful in online courses. High level of motivation and confidence help them perform better in internet. Internet self-efficacy helps an individual follow the suitable strategies in web-based instruction and is one of the key factors that helps individuals follow the strategies in internet based instruction.

The aim of this quantitative study is to determine if prospective teachers' views toward internet self-efficacy differ related to gender, faculty, frequency of internet access and accession place variables. Population of the study included fourth year students enrolled at Education, Science and Humanitarian & Social Sciences Faculties at Fırat University in 2010-2011 academic year. The sample of the study consisted of 661 students. A five-point Likert-style scale was developed by the researchers and was used as the data collection tool. The scale contained 25 items and the participants of the study were asked to rate their perceptions of internet self-efficacy ranging from completely efficient to not efficient. Factor analysis has been performed to examine how underlying constructs influence the responses on a number of measured variables. Validity and reliability of the scale was calculated and Cronbach alpha reliability coefficient of the scale was measured to be .96, Spearman-Brown correlation coefficient was measured to be 0,93 and Guttman split-half value was calculated to be 0,93. In a prior examination, when the distribution of data was found to be non-normal, non-parametric statistical technique was used in the analyses of the data obtained from the study. When the distribution of the data was found normal, parametric statistic techniques Independent groups t test and One way ANOVA were used. When the distribution of the data was non-normal, KWH and MWU tests were used. Statistical procedure percent, frequency, item test correlation, mean score, LSD tests were used to analyze the data. Results with $p < 0.05$ were considered statistically significant.

Findings of this study reveal that students' views differed related to gender, faculty, frequency of internet access and accession place variables. Male students' perceived self-efficacy level towards internet was higher than females. In terms of faculty variable, self-efficacy perception level of the students of Education Faculty was higher than those of Science and Humanitarian & Social Sciences Faculties. Results also showed that the students who accessed internet more had higher level of self-efficacy than those who accessed less. The more the students access internet, the higher level of self-efficacy they have. One of the conclusions to be drawn from the findings of this current study was that the students who accessed internet at internet cafes had lower level of self-efficacy.

The students who access internet at home may access more than those who access internet at cafes.

With the current study, it was determined that male students had higher level of internet self-efficacy than the female students. These results are in line with the previous studies that found similar results (Durndell & Haag, 2002; Torkzadeh & Van Dyke, 2002; Seferoğlu, 2005; Peng et al., 2006; Wu & Tsai, 2006; Gündüz & Özdiñ, 2008; Korkut & Akkoyunlu, 2008; Seferoğlu, 2005; Kolburan Geçer & Dağ, 2009; Tuncer & Tanaş, 2011). This is because males access internet more than females. Besides, there are other studies that proved no differences between perception levels of the participants by gender (Küçük et al., 2010; Tsai & Tsai, 2010). Prospective teachers enrolled at Faculty of Education consistently showed a higher level of internet self-efficacy perception than those enrolled at the Faculties of Humanitarian and Social Sciences and Science Faculty. This result is consistent with the result of the study by Ekizoğlu & Özçınar (2010). The participants who accessed internet more showed a higher perception level than those who accessed internet less. That result derived from the current study is in parallel with the studies by Wu & Tsai (2006) and Gündüz & Özdiñ (2008). The prospective teachers who accessed internet at home showed a significant difference toward internet self-efficacy. This is because they have the chance of accessing internet more and longer. This result supports the results of the studies by Gündüz & Özdiñ (2008) and Zhao, Lu, Huang & Wang (2010).

Faculties should be equipped with internet units to provide the students access internet easily and effectively. By doing this, the students will get the opportunity of accessing internet more and longer and this will help them develop their self-efficacy towards internet. It is also offered that there should be selective courses providing students computer and internet access more. As teaching-learning environment of the schools affect the quality of learning, teaching staff of the faculties should use internet applications in their classes so that the students can develop their internet efficacy.